C/2025/638

10.2.2025.

PADOMES IETEIKUMS,

(2025. gada 21. janvāris),

ar ko apstiprina Horvātijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu

(C/2025/638)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. pantu,

ņemot vērā Regulu (ES) 2024/1263 un jo īpaši tās 17. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

VISPĀRĪGI APSVĒRUMI

(1) Reformētā ES ekonomikas pārvaldības sistēma stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Reformētās ES ekonomikas pārvaldības sistēmas pamatelementi ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību ([1]) kopā ar grozīto Regulu (EK) Nr. 1467/97 par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu ([2]) un grozīto Padomes Direktīvu 2011/85/ES par dalībvalstu budžeta struktūrām ([3]). Sistēmas mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Tā arī veicina valstu atbildību, un tajā ir likts lielāks uzsvars uz vidēju termiņu apvienojumā ar noteikumu efektīvāku un konsekventāku izpildi.

(2) Jaunajā ekonomikas pārvaldības sistēmā būtiska vieta ir valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajiem plāniem, kurus dalībvalstis iesniedz Padomei un Komisijai. Šiem plāniem būtu jāpalīdz sasniegt divus mērķus: i) nodrošināt cita starpā, ka līdz korekcijas perioda beigām vispārējās valdības parāds ticami samazinās vai saglabājas piesardzīgos līmeņos un ka valdības budžeta deficīts vidējā termiņā tiek samazināts un saglabāts zem atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP, un ii) nodrošināt reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Tālab katrā plānā ir jāiekļauj vidēja termiņa saistības attiecībā uz neto izdevumu ([4]) virzību, kas faktiski paredz budžeta ierobežojumu uz plāna darbības laiku, kurš ir četri vai pieci gadi (atkarībā no dalībvalsts parastā sasaukuma perioda). Turklāt plānā ir jāpaskaidro, kā dalībvalsts nodrošinās reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos (tai skaitā attiecīgā gadījumā tajos, kuri attiecas uz makroekonomiskas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (MNNP)), un kā dalībvalsts pievērsīsies Savienības kopīgajām prioritātēm. Fiskālās korekcijas periods aptver četru gadu laikposmu, un to var pagarināt ne vairāk kā par trīs gadiem, ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu, kas atbilst Regulā (ES) 2024/1263 noteiktajiem kritērijiem.

(3) Pēc tam, kad plāns ir iesniegts, Komisija novērtē, vai tas atbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Padomes Regula (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Padomes Direktīva (ES) 2024/1265 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Neto izdevumi atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 2. pantā sniegtajai definīcijai ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, ko pilnībā sedz Savienības fondu ieņēmumi, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

(4) Pēc Komisijas ieteikuma Padome pieņem ieteikumu, lai noteiktu attiecīgās dalībvalsts neto izdevumu virzību, un attiecīgā gadījumā apstiprina reformu un investīciju saistību kopumu, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai.

APSVĒRUMI SAISTĪBĀ AR HORVĀTIJAS VIDĒJA TERMIŅA FISKĀLI STRUKTURĀLO PLĀNU

(5) Horvātija valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu Padomei un Komisijai iesniedza 2024. gada 14. novembrī. Iesniegšana notika Regulas (ES) 2024/1263 36. pantā noteiktā termiņa pagarinājumā, kam bija piekritusi Komisija. Novēlotas iesniegšanas iemesls bija vajadzība nodrošināt, ka valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns un budžeta plāna projekts ir savstarpēji papildinoši un saskanīgi ar valsts budžetu 2025.–2027. gadam, kuru bija plānots pieņemt 2024. gada 14. novembrī, pilnībā izmantojot datus, kas publicēti kopā ar statistikas salīdzinošo pārskatīšanu. Horvātija 2024. gada 21. novembrī iesniedza papildinājumu, kurā pārskatīja plānā paredzēto neto izdevumu pieauguma virzību, lai korekcijas periodā piemērotu konservatīvu pieeju fiskālās (izdevumu) politikas plānošanā un nodrošinātu, ka prognozētais vispārējās valdības parāds ticami saglabājas piesardzīgā līmenī.

Process pirms plāna iesniegšanas

(6) Pirms plāna iesniegšanas Horvātija pieprasīja tehnisko informāciju ([5]), kuru Komisija sniedza 2024. gada 21. jūnijā un publicēja 14. novembrī ([6]). Tehniskajā informācijā tiek norādīts strukturālās primārās bilances līmenis 2028. gadā, kurš ir nepieciešams, lai nodrošinātu, ka vispārējās valdības budžeta deficīts vidējā termiņā saglabājas zem 3 % no IKP un vispārējās valdības parāds vidējā termiņā saglabājas zem 60 % no IKP, ja pēc četru gadu korekcijas perioda beigām netiek veikti papildu budžeta pasākumi. Vidējs termiņš tiek definēts kā desmit gadu laikposms, kas seko korekcijas perioda beigām. Tehniskā informācija tika sagatavota un nosūtīta dalībvalstij saskaņā ar diviem scenārijiem: scenāriju, kas nodrošina atbilstību deficīta noturības nosacījumam ([7]) atbilstoši Regulas (ES) 2024/126 9. panta 3. punktam, un scenāriju bez šā nosacījuma.

Tehniskajā informācijā par Horvātiju ir noteikts – lai četru gadu korekcijas perioda laikā nodrošinātu atbilstību piemērojamajiem fiskālajiem noteikumiem un pamatojoties uz Komisijas pieņēmumiem, kas ir 2024. gada jūnijā nosūtīto iepriekšējo norādījumu pamatā, strukturālajai primārajai bilancei korekcijas perioda beigās (2028. gadā) vajadzētu būt vismaz - 0,4 % apmērā no IKP (scenārijā bez deficīta noturības nosacījuma), kā norādīts turpmākajā tabulā. Informācijai – ņemot vērā deficīta noturības nosacījumu, strukturālajai primārajai bilancei korekcijas perioda beigās (2028. gadā) būtu jāsasniedz vismaz - 0,4 % no IKP. Tomēr Horvātijai, kura ir tiesīga saņemt tehnisko informāciju, deficīta noturības nosacījums nav obligāts.

1. tabula. Tehniskā informācija, ko Komisija iesniedza Horvātija

Korekcijas perioda pēdējais gads	2028
Strukturālās primārās bilances minimālā vērtība (% no IKP) scenārijā bez deficīta noturības nosacījuma	- 0,4 %
Tikai informācijai: strukturālās primārās bilances minimālā vērtība (% no IKP) scenārijā ar deficīta noturības nosacījumu	- 0,4 %

Avots: Komisijas aprēķini

(7) Horvātija un Komisija no 2024. gada septembra līdz novembrim risināja Regulas (ES) 2024/1263 12. pantā paredzēto tehnisko dialogu. Tehniskajā dialogā tika izvērtēta Komisijas sniegtā tehniskā informācija, un galvenā uzmanība tika pievērsta nodokļu reformai, kas stāsies spēkā 2025. gadā, kā arī reformām un investīcijām, ko paredzēts īstenot, lai reaģētu uz galvenajām Eiropas pusgada gaitā apzinātajām problēmām un pievērstos Savienības

([5]) Dalībvalstīm un Ekonomikas un finanšu komitejai nosūtāmie iepriekšējie norādījumi ietver tehnisko informāciju i) ar korekcijas perioda pagarinājumu un bez tā (attiecīgi par 4 un 7 gadiem) un ii) ar deficīta noturības nosacījumu un bez tā.

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#Croatia.

([7]) Regulas (ES) 2024/1263 8. pantā noteiktais deficīta noturības nosacījums ir šāds: strukturālās primārās bilances ikgadējais uzlabojums ir 0,4 procentpunkti no IKP (vai 0,25 procentpunkti no IKP, ja korekcijas periods tiek pagarināts), līdz strukturālais deficīts ir mazāks par 1,5 % no IKP.

kopīgajām prioritātēm, kas ir taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, sociālā un ekonomiskā noturība, enerģētiskā drošība un aizsardzības spēju palielināšana.

(8) 2024. gada novembrī Horvātija saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 11. panta 3. punktu un 36. panta 1. punkta c) apakšpunktu rīkoja apspriešanos ar pilsonisko sabiedrību, sociālajiem partneriem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns tika apspriests Ekonomikas un sociālo lietu padomē, kas ietver arodbiedrības, darba devēju asociāciju un valdības pārstāvjus.

(9) Fiskālās politikas komisija sniedza atzinumu par makroekonomikas prognozi un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, kas ir daudzgadu neto izdevumu virzības pamatā. Fiskālās politikas komisija secināja, ka prognozētie reālā IKP pieauguma rādītāji, netiešais IKP deflators un valsts cenu indekss ir atbilstoši un ka makroekonomikas prognozes kopumā ir tādas pašas vai nedaudz pozitīvākas nekā pašlaik pieejamās citu attiecīgo iestāžu prognozes. Fiskālās politikas komisija apstiprināja Finanšu ministrijas sagatavotās makroekonomikas prognozes laikposmam līdz 2028. gadam un norādīja, ka prognozes ir pieņemamā diapazonā un nodrošina labu pamatu valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālā plāna izstrādei.

Citi saistīti procesi

(10) Horvātija 2025. gada budžeta plāna projektu iesniedza 2024. gada 14. novembrī. Komisija atzinumu par šo budžeta plāna projektu pieņēma 26. novembrī ([8]).

(11) Padome 2024. gada 21. oktobrī adresēja Horvātijai vairākus konkrētai valstij adresētus ieteikumus (KVAI) Eiropas pusgada ietvaros ([9]).

PLĀNA KOPSAVILKUMS UN KOMISIJAS NOVĒRTĒJUMS

(12) Turpmāk ir sniegts plāna novērtējums, ko Komisija veica saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 16. pantu.

Konteksts: Makroekonomiskā un fiskālā situācija un perspektīvas

(13) Ekonomiskā aktivitāte Horvātijā 2023. gadā pieauga par 3,3 % – šo pieaugumu veicināja visi IKP komponenti, izņemot krājumus, un lielāko pozitīvo ieguldījumu deva investīcijas un mājsaimniecību patēriņš. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi sagaidāms, ka 2024. gadā ekonomika pieaugs par 3,6 %, pateicoties augošam iekšzemes pieprasījumam, galvenokārt mājsaimniecību patēriņam un investīcijām, un par spīti negatīvam neto eksporta ieguldījumam. Paredzams, ka reālais IKP 2025. gadā palielināsies par 3,3 %, jo sagaidāms, ka palēninās iekšzemes pieprasījuma pieaugums. Sagaidāms, ka 2026. gadā reālais IKP palielināsies par 2,9 %, jo turpinās samazināties iekšzemes pieprasījums, un neto eksporta ieguldījums kļūs neitrāls. Paredzams, ka prognozes periodā potenciālais IKP Horvātijā 2024. gadā pieaugs par 4,2 %, 2025. gadā par 3,6 % un 2026. gadā par 3,3 %, un to sekmēs kapitāla uzkrāšanās, kopējo faktoru ražīgums un darbaspēka ieguldījums – pēdējais no minētajiem laikā līdz 2026. gadam jūtami samazināsies, sarūkot darbspējas vecuma iedzīvotāju skaitam un neraugoties uz augstāku darbaspēka līdzdalības līmeni. Bezdarba līmenis 2023. gadā bija 6,1 %, un saskaņā ar Komisijas prognozi tas 2024. gadā būs 5,1 %, 2025. gadā 4,7 % un 2026. gadā 4,6 %. Paredzams, ka 2024. gadā inflācija (IKP deflators), kas 2023. gadā bija 11,7 %, 2024. gadā būs samazinājusies līdz 6,6 % un sasniegs 3,2 % 2025. gadā un 2,1 % 2026. gadā.

(14) Fiskālā ziņā Horvātijas vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā bija 0,9 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi tas būs sasniedzis 2,1 % no IKP 2024. gadā, saglabāsies šajā līmenī arī 2025. gadā un, balstoties uz nemainīgas politikas pieņēmumu, samazināsies līdz 1,9 % 2026. gadā. Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozē vēl nav ņemts vērā Horvātijas 2025. gada budžeta projekts, kuru valdība valsts parlamentam ierosināja novembrī. Tomēr Komisijas prognozē ir iekļauta budžeta struktūra 2025.–2027. gadam, ko valdība pieņēma 31. oktobrī. Vispārējās valdības parāds 2023. gada beigās bija 61,8 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās būs samazinājusies līdz 57,3 %. Prognozēts, ka tā samazināsies līdz 56,0 % no IKP 2025. gada beigās, un paredzams, ka 2026. gada beigās tā saglabāsies 56,0 % līmenī. Komisijas fiskālajā prognozē netiek ņemtas vērā vidēja termiņa plānos norādītās politikas saistības, kamēr tās nav papildinātas ar ticami paziņotiem un pietiekami precīzi formulētiem konkrētiem politikas pasākumiem.

([8]) Komisijas atzinums par Horvātijas budžeta plāna projektu, 26.11.2024., C(2024)9080 final.
([9]) Padomes Ieteikums (2024. gada 21. oktobris) par Horvātijas ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un strukturālo politiku (OV C, C/2024/6818, 29.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6818/oj).

Plānā norādītā neto izdevumu virzība un galvenie makroekonomiskie pieņēmumi

(15) Horvātijas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns aptver laikposmu no 2025. līdz 2028. gadam, un tajā ir paredzēta fiskālā korekcija četru gadu laikā.

(16) Plānā ir ietverta visa informācija, kas jāsniedz saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 13. pantu.

(17) Plānā, kam pievienots papildinājums, valsts uzņemas saistības panākt 2. tabulā sniegto neto izdevumu virzību, kas laikposmā līdz 2028. gadam atbilst neto izdevumu vidējam pieaugumam 4,8 % apmērā.

Tehniskā informācija (lineāras korekcijas scenārijā) atbilst 2025.–2028. gada korekcijas perioda neto izdevumu vidējam pieaugumam 4,0 % apmērā. Lēsts, ka plānā norādītās neto izdevumu virzības rezultātā strukturālā primārā bilance korekcijas perioda beigās (2028. gadā) būs - 0,2 % no IKP ([10]). Šis rādītājs ir augstāks nekā Komisijas 2024. gada 21. jūnija tehniskajā informācijā sniegtais strukturālās primārās bilances minimālais līmenis 2028. gadam, t. i., - 0,4 % no IKP ([11]).

Plānā ir pieņemts, ka potenciālā IKP pieaugums samazināsies līdz 2,5 % 2028. gadā (no 4,5 % 2024. gadā). Turklāt plānā paredzēts, ka IKP deflatora pieauguma temps 2028. gadā samazināsies līdz 2,2 % (no 6,7 % 2024. gadā).

2. tabula. Horvātijas plānā norādītā neto izdevumu virzība un galvenie pieņēmumi

	2024	2025	2026	2027	2028	Vidējais rādītājs plāna darbības laikā 2025.–2028. gadā
Neto izdevumu pieaugums (gadā, %)	18,6	6,4	4,9	4,1	3,7	4,8
Neto izdevumu pieaugums (kumulatīvi no 2023. gada bāzes, %)	18,6	26,2	32,3	37,8	42,9	neattiecas
Potenciālā IKP pieaugums (%)	4,5	4,0	3,5	2,9	2,5	3,2
Inflācija (IKP deflatora pieaugums) (%)	6,7	3,7	2,6	2,4	2,2	2,7

Avots: Horvātijas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns un Komisijas aprēķini

Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības parādu

(18) Ja plānā norādītā neto izdevumu virzība un tās pamatā esošie pieņēmumi īstenosies, vispārējās valdības parāds saskaņā ar plānu pamazām samazināsies no 57,3 % no IKP 2024. gadā līdz 53,1 % no IKP korekcijas perioda beigās 2028. gadā, kā norādīts nākamajā tabulā. Paredzams, ka vidējā termiņā vispārējās valdības parāds attiecībā pret IKP pakāpeniski samazināsies un 2038. gadā būs nokrities līdz 49 %. Lai gan šie skaitļi neatspoguļo 21. novembrī iesniegto papildinājumu, tā konservatīvā pieeja neto izdevumu virzībai nodrošina, ka prognozētais vispārējās valdības parāds ticami saglabājas piesardzīgā līmenī.

([10]) Tas neatspoguļo 2024. gada 21. novembrī iesniegto papildinājumu un tā konservatīvo pieeju neto izdevumu virzībai.
([11]) Scenārijā bez deficīta noturības nosacījuma.

3. tabula. Horvātijas plānā norādītā vispārējās valdības parāda un bilances attīstība

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Valdības parāds (% no IKP)	61,8	57,3	55,8	54,9	54,1	53,1	49,0
Valdības bilance (% no IKP)	- 0,9	- 2,1	- 2,3	- 1,9	- 1,8	- 1,5	- 1,4

Avots: Horvātijas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns.

Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības parāds vidējā termiņā noturētos zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 60 % no IKP.

Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā ierosinātā neto izdevumu virzība atbilst Regulas (ES) 2024/1263 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz parādu.

Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības bilanci

(19) Balstoties uz plānā norādīto neto izdevumu virzību un pieņēmumiem, vispārējās valdības budžeta deficīts palielināsies no 2,1 % no IKP 2024. gadā līdz 2,3 % no IKP 2025. gadā un pakāpeniski samazināsies līdz 1,5 % no IKP 2028. gadā. Lai gan šie skaitļi neatspoguļo 2024. gada 21. novembrī iesniegto papildinājumu, tā konservatīvā pieeja neto izdevumu virzībai nodrošina, ka prognozētais vispārējās valdības budžeta deficīts vidējā termiņā tiek saglabāts zem 3 % no IKP.

Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības bilance korekcijas perioda beigās (2028. gadā) nepārsniegtu atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP.

Arī desmit gadu periodā pēc korekcijas perioda (t. i., līdz 2038. gadam) valdības budžeta deficīts nepārsniegtu 3 % no IKP.

Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst Regulas (ES) 2024/1263 6. panta b) punktā un 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz deficītu.

Plāna makroekonomiskie pieņēmumi

(20) Plāna pamatā ir pieņēmumi, kas atšķiras no Komisijas pieņēmumiem, kurus tā Horvātijai nosūtīja 21. jūnijā. Konkrēti, plānā ir izmantoti atšķirīgi pieņēmumi attiecībā uz četriem mainīgajiem lielumiem, proti, sākumpunktu (strukturālā primārā bilance), potenciālā IKP pieaugumu, IKP deflatora pieaugumu, nominālo netiešo procentu likmi. Šīs atšķirības pieņēmumos ir rūpīgi jāizvērtē, lai nodrošinātu, ka to pamatā ir pārliecinoši un uz datiem balstīti ekonomiski argumenti, jo īpaši tāpēc, ka plānā paredzētais neto izdevumu vidējais pieaugums ir lielāks, nekā izriet no tehniskās informācijas. Tālāk sniegts šo pieņēmumu atšķirību novērtējums.

Pieņēmumu atšķirības, kurām ir būtiskākā ietekme uz neto izdevumu vidējo pieaugumu, ir norādītas tālāk, par katru no tām sniedzot atsevišķu novērtējumu.

— Plānā izmantoti jaunāki dati un pieņemts labāks sākotnējais stāvoklis salīdzinājumā ar 21. jūnijā iesniegtajiem Komisijas pieņēmumiem. Iepriekšējos norādījumos strukturālā primārā bilance 2024. gadam bija –2 % no IKP, savukārt plānā ir pieņemts, ka tā būs - 1,5 % no IKP, kas atbilst Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozei. Augstāka strukturālā primārā bilance ir saistīta ar būtisku to datu pārskatīšanu, kas tika publiskoti pēc iepriekšējo norādījumu nosūtīšanas. Tā rezultātā paredzētais neto izdevumu vidējais pieaugums korekcijas periodā ir lielāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem. Uzskatāms, ka šis pieņēmums ir pienācīgi pamatots.

— Plānā ir pieņemts, ka potenciālā IKP pieaugums pakāpeniski samazināsies no aplēstajiem 4,5 % 2024. gadā līdz 2,5 % 2028. gadā un līdz 2038. gadam samazināsies līdz mērenam 1,6 % līmenim, korekcijas periodā vidēji sasniedzot 3,2 %. Komisijas iepriekšējos norādījumos prognozēts, ka potenciālais ražošanas apjoms tajā pašā periodā pieaugs vidēji par 2,6 %. Plānā ir pieņemts, ka pēc korekcijas perioda potenciālais pieaugums būs tāds pats kā iepriekšējos norādījumos. Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozē vidējais potenciālais pieaugums korekcijas periodā ir 2,9 % – tas atspoguļo datu atjauninājumus un jaunus pieņēmumus kopš 2024. gada pavasara prognozes. Atšķirību starp plāna un iepriekšējo norādījumu pieņēmumiem attiecībā uz korekcijas periodu pārskatītie dati un jaunie pieņēmumi pamato tikai daļēji. Atlikusī atšķirība lielā mērā ir saistīta ar to, ka plānā pieņemts liels nodarbinātības pieaugums. Kopumā tā rezultātā plānā paredzētais neto izdevumu vidējais pieaugums korekcijas periodā ir lielāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem. Līdz ar to uzskatāms, ka šis pieņēmums nav pienācīgi pamatots.

— Plānā pieņemts, ka IKP deflators 2024. gadā sasniegs 6,7 %, 2025. gadā 3,7 %, 2026. gadā 2,6 %, 2027. gadā 2,4 % un 2028. gadā 2,2 %. Komisijas iepriekšējos norādījumos pieņemts, ka IKP deflators 2024. gadā būs 5,5 %, tad samazināsies līdz 2,2 % 2025. un 2026. gadā un pēc tam nedaudz palielināsies līdz 2,3 % 2027. un 2028. gadā. Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozē pieņemts, ka IKP deflators 2024. un 2025. gadā būs lielāks, nekā paredzēts iepriekšējos norādījumos, proti, 6,6 % un 3,2 %, un tas atspoguļo datu atjauninājumus un jaunus pieņēmumus kopš 2024. gada pavasara prognozes. Komisija prognozē, ka IKP deflators 2026. gadā sasniegs 2,1 %. Tādējādi plānā pieņemtais IKP deflators ir par 0,5 procentpunktiem lielāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem gan 2025., gan 2026. gadā, atspoguļojot lielākus privātā un publiskā patēriņa deflatorus. Tā rezultātā plānā paredzētais neto izdevumu vidējais pieaugums korekcijas periodā ir lielāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem. Līdz ar to uzskatāms, ka šis pieņēmums nav pienācīgi pamatots.

— Plānā pieņemts, ka nominālās netiešās procentu likmes 2024. gadā sasniegs 2,9 % un 2028. gadā pakāpeniski samazināsies līdz 2,6 %. Tā rezultātā plānā paredzētais neto izdevumu vidējais pieaugums korekcijas periodā ir lielāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem. Komisijas iepriekšējos norādījumos tika pieņemts, ka nominālās netiešās procentu likmes no 2,8 % 2024. gadā pakāpeniski palielināsies līdz 3,1 % 2028. gadā. Plānā noteiktās zemākās netiešās nominālās procentu likmes atspoguļo zemākas tirgus procentu likmes pēc attiecīgo kredītreitingu aģentūru veiktās Horvātijas kredītreitinga paaugstināšanas. Kopumā plāna pieņēmums, izmantojot jaunākos tirgus datus, tiek uzskatīts par pienācīgi pamatotu.

Kopumā visas pieņēmumu atšķirības kopā plānā varētu radīt vidējo neto izdevumu pieaugumu, kas ir ievērojami lielāks nekā vidējais neto izdevumu pieaugums, kas izriet no tehniskās informācijas. Tomēr Horvātijas plānā, kam pievienots papildinājums, ir paredzēta piesardzīgāka neto izdevumu virzība, kā rezultātā plānā noteiktais vidējais neto izdevumu pieaugums joprojām pārsniedz vidējo neto izdevumu pieaugumu, kas izriet no tehniskās informācijas, bet tikai par summu, ko var izskaidrot ar atšķirībām pieņēmumos, kurus uzskata par pienācīgi pamatotiem.

Komisija ņems vērā iepriekš minēto plāna pieņēmumu novērtējumu turpmākajos novērtējumos par atbilstību neto izdevumu virzībai.

Plāna fiskālā stratēģija

(21) Saskaņā ar plānā sniegto orientējošo fiskālo stratēģiju saistības attiecībā uz neto izdevumiem ir jāīsteno, gan iegrožojot izdevumus, gan diskrecionāri palielinot ieņēmumus. Saistībā ar fiskālo mērķrādītāju sasniegšanu plānā ir minēts, ka dažās izdevumu kategorijās, kas ir valdības kontrolē, pieaugums būs ierobežots (piemēram, paredzams, ka izdevumi darbinieku atalgojumam samazināsies no 13,0 % no IKP 2025. gadā līdz 12,6 % 2028. gadā). Plānā paredzēts, ka diskrecionārie ieņēmumu pasākumi, kas saistīti ar nodokļu reformu, kura stāsies spēkā 2025. gadā, visā korekcijas periodā radīs papildu ieņēmumus 0,4 % apmērā no IKP. Tajā pašā laikā plānā paredzēti arī pasākumi, kas palielina valdības izdevumus saistībā ar pensiju reformas īstenošanu (pensiju indeksācijas formulas palielināšana) un jaunu sociālās politikas pasākumu (piemēram, cenas ziņā pieejamu mājokļu) īstenošanu.

Pieņemamo politikas pasākumu specifikācija ir jāapstiprina vai jākoriģē un jāizsaka skaitļos gada budžetos. Tajā pašā laikā pastāv riski, kas apdraud plānā paredzētās orientējošās fiskālās stratēģijas īstenošanu un kas izriet no riskiem attiecībā uz makroekonomiskajiem pieņēmumiem, kuri ir plāna pamatā, publiskā iepirkuma procesa kavējumiem, kas varētu palēnināt investīcijas, un turpmākiem šķēršļiem strukturālo reformu īstenošanā.

2025. gada budžeta plāna projektā ir konkretizēti politikas pasākumi, ar kuriem paredzēts īstenot saistības attiecībā uz 2025. gada neto izdevumiem ([12]).

Reformas un investīcijas, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kuras apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties Savienības kopīgajām prioritātēm

(22) Plānā ir aprakstīta plānotā politika attiecībā uz reformām un investīcijām, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kuras apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši KVAI, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Plānā ir iekļautas 290 plānotas reformas un investīciju pasākumi, no kuriem 209 tiek finansiāli atbalstīti no Atveseļošanas un noturības mehānisma un 81 ir no jauna apzināti pasākumi un pasākumi saskaņā ar citām ES programmām, arī kohēzijas politiku. Kopumā nacionālā atveseļošanas un noturības plāna (ANP) pasākumi tika pielāgoti, lai palīdzētu īstenot esošos KVAI. Jaunie pasākumi, kas pievienoti vidēja termiņa plānam, vēl vairāk veicina pēdējo gadu KVAI un jauno 2024. gadā izdoto KVAI īstenošanu.

(23) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, ieskaitot Regulā (ES) 2021/1119 noteiktos klimata mērķus" plānā ir paredzēts pasākumu kopums, kura mērķis ir atbalstīt klimatneitralitāti un risināt pielāgošanās klimata pārmaiņām problēmas. Lai pastiprinātu centienus sasniegt 2030. gada mērķrādītāju un īstenot integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu, tiks izveidots Mazoglekļa attīstības stratēģijas īstenošanas plānošanas satvars, tajā skaitā priekšlikums par saistošiem nozaru emisiju samazināšanas mērķrādītājiem nozarēm, kuras ir visgrūtāk dekarbonizēt, un tiks izveidotas struktūras, kas vajadzīgas Sociālā klimata fonda darbības uzsākšanai. Lai stiprinātu klimatnoturību, tiks pieņemts rīcības plāns un attiecīgi rādītāji, kuru mērķis ir paātrināt Klimatadaptācijas stratēģijas īstenošanu. Šīs darbības ir saistītas ar 2023. gada KVAI par ES fondu līdzekļu rezultatīvu apguvi un 2023. gada KVAI par vispārējās atkarības no fosilajām degvielām samazināšanu.

Plānā ir iekļauti ANP pasākumi, kas atbalsta publiskās pārvaldes, tiesu iestāžu un valsts aktīvu stiprināšanu, digitalizējot un vienkāršojot administratīvos un tiesas procesus, uzlabojot valsts IKT infrastruktūru, paplašinot digitālo pakalpojumu tīklu un nodrošinot mājsaimniecībām plašāku piekļuvi platjoslas un 5G tīkliem. Reformas un investīcijas valsts IKT infrastruktūrā un digitālajos pakalpojumos ir saistītas ar 2020. gada KVAI par lielāku piekļuvi digitālajai infrastruktūrai un pakalpojumiem, prasmju apguves veicināšanu un publiskās pārvaldes efektivitātes uzlabošanu un spēju palielināšanu publisko projektu un politikas izstrādē un īstenošanā centrālā un vietējā līmenī. Plānā ir iekļauti pasākumi, kuri ir plašāki par ANP un kuru mērķis ir uzlabot kiberdrošību, vēl vairāk digitalizēt publiskos pakalpojumus un stiprināt datu pārvaldību publiskajā pārvaldē. Šie pasākumi attiecas uz 2019. un 2020. gada KVAI, kas saistīti ar elektroniskās saziņas uzlabošanu tiesās, tiesu iestāžu efektivitātes uzlabošanu un piekļuves uzlabošanu digitālajai infrastruktūrai un pakalpojumiem. Turklāt plānā ir iekļautas svarīgas reformas, kuru mērķis ir uzlabot pētnieka karjeras pievilcību IKT jomā saistībā ar 2019. un 2020. gada KVAI par lielāku piekļuvi digitālajai infrastruktūrai un pakalpojumiem, kā arī par investīciju koncentrēšanu uz zaļo un digitālo pārkārtošanos. Plānā ir iekļauts arī ANP pasākumu kopums transporta nozarē, kas cita starpā pievēršas KVAI par piekļuves palielināšanu digitālajai infrastruktūrai un pakalpojumiem, zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai, enerģijas pieprasījuma un atkarības no fosilajām degvielām samazināšanai transporta nozarē un ilgtspējīgu transporta risinājumu veicināšanai. Turklāt plānā ir iekļauti pasākumi tādās jomās kā ēku energorenovācija un renovācija pēc zemestrīcēm, seismoloģisko datu tīkla attīstīšana, tādu ēku būvniecības atkritumu apritīga izmantošana, kurām ir kultūras priekšmeta statuss, un pilsētu zaļās atjaunošanas stratēģiju izstrāde, ar ko īsteno KVAI par energoefektivitāti, zaļo pārkārtošanos, atkarības no fosilajām degvielām samazināšanu un ANM īstenošanas turpināšanu.

(24) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība, ieskaitot Eiropas sociālo tiesību pīlāru" plānā ir iekļauta visaptveroša izglītības sistēmas reforma, kuras mērķis ir paplašināt piekļuvi pirmsskolas izglītībai un aprūpei un augstākajai izglītībai un uzlabot pamatizglītības un augstākās izglītības kvalitāti, cita starpā ieviešot vienas maiņas mācības un sagatavojot pāreju uz pilnas dienas skolu pamatskolā. Izglītības sistēmas reforma ir saistīta ar 2019. gada KVAI par to, kā uzlabot izglītības un apmācības piekļūstamību, kvalitāti un atbilstību darba tirgum, 2020. gada KVAI par prasmju apguves veicināšanu, 2024. gada KVAI par prasmju nepietiekamības mazināšanu, stiprinot

([12]) Sk. Komisijas 2024. gada 26. novembra atzinumu par Horvātijas budžeta plāna projektu.

pamatprasmes un uzlabojot prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, un 2023. un 2024. gada KVAI par ANP stabilas īstenošanas turpināšanu. Plānā ir iekļautas arī svarīgas darba tirgus reformas, kuru mērķis ir uzlabot tiesisko regulējumu un palielināt nodarbinātību, uzlabojot profesionālās izglītības un pieaugušo izglītības piekļūstamību un kvalitāti, nodrošinot mērķorientētu aktīvu darba tirgus politiku un stiprinot neaizsargāto grupu iekļaušanas un uzraudzības sistēmu. Šīs reformas attiecas uz 2019. un 2020. gada KVAI par darba tirgus pasākumu un iestāžu stiprināšanu, to sadarbības uzlabošanu ar sociālajiem dienestiem un bezdarba un minimālo garantēto pabalstu adekvātuma uzlabošanu. Sociālās noturības jomā plāns ietver pensiju sistēmas reformu, kura mērķis ir palielināt pensiju adekvātumu, kā arī visaptverošas sociālās labklājības sistēmas reformas, kuru mērķis ir samazināt neaizsargātu grupu nabadzības un sociālās atstumtības risku, integrējot sociālos pabalstus un uzlabojot deinstitucionalizētu kopienā balstītu sociālo pakalpojumu (jo īpaši ilgtermiņa aprūpes) kvalitāti, piekļūstamību un pieejamību. Šīs sociālās labklājības reformas ir saistītas ar 2019. gada KVAI par sociālo pabalstu konsolidāciju un to ietekmes uz nabadzības mazināšanu uzlabošanu, 2020. gada KVAI par bezdarbnieka pabalstu un minimālo garantēto pabalstu adekvātuma uzlabošanu un 2024. gada KVAI par darbaspēka trūkuma un prasmju nepietiekamības samazināšanu, atvieglojot piekļuvi formālai ilgtermiņa aprūpei mājās un kopienā. Plānā ir iekļauti arī vairāki pasākumi nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu aizsardzībai Eiropas Garantijas bērniem ietvaros.

Turklāt plānā ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir vēl vairāk uzlabot publiskās pētniecības, izstrādes un inovācijas sniegumu un konkurētspēju, samazinot publisko pētniecības institūtu un augstākās izglītības iestāžu sadrumstalotību un piešķirot dotācijas pētniecības projektiem saskaņā ar jaunu programmu satvaru, atbilstoši 2019. gada KVAI par ekonomikas politikas, kas saistīta ar investīcijām, koncentrēšanu uz pētniecību un inovāciju un par valstu iestāžu spēju izstrādāt publiskus projektus un politiku uzlabošanu, 2020. gada KVAI par publiskās pārvaldes efektivitātes un spēju palielināšanu publisku projektu un politikas izstrādei un 2024. gada KVAI par ANP īstenošanas turpināšanu un konkurētspējas uzlabošanu, novēršot publisko pētniecības iestāžu lielo sadrumstalotību. Turklāt plānā ir iekļautas reformas, kuru mērķis ir uzlabot publiskās pārvaldes darbību, uzlabojot civildienesta ierēdņu spējas, saskaņā ar 2020. gada KVAI par publiskās pārvaldes efektivitātes uzlabošanu un spēju palielināšanu publisko projektu izstrādē un īstenošanā, 2022. un 2024. gada KVAI par ANP īstenošanas turpināšanu un 2024. gada KVAI par prasmju nepietiekamības mazināšanu. Papildus tam plānā ir iekļauti ANP pasākumi ēku renovācijas komponentu ietvaros, galveno uzmanību pievēršot tādu prasmju attīstīšanai, kas vajadzīgas rekonstrukcijai pēc zemestrīcēm un energorenovācijai, un jaunu pieaugušo izglītības programmu ieviešanai būvniecībā trešo valstu darba ņēmējiem, – šie pasākumi attiecas uz KVAI par zaļās pārkārtošanās prasmju apguves veicināšanu, fondu līdzekļu rezultatīvas apguves nodrošināšanu un ANP īstenošanas turpināšanu.

(25) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "enerģētiskā drošība" plānā ir iekļautas galvenās ANP investīcijas, kuru mērķis ir modernizēt elektroenerģijas tīklus, palielināt sašķidrinātas dabasgāzes (*LNG*) regazifikācijas jaudu un paplašināt gāzes pārrobežu transportēšanas infrastruktūru. Turklāt tajā ir iekļauti pasākumi, kas atbalsta atjaunīgo energoresursu izmantošanu, ēku energorenovāciju, energoefektivitāti rūpniecībā un ilgtspējīgu bezemisiju transportu, vienlaikus risinot enerģētiskās nabadzības problēmu. Šie pasākumi ir saistīti ar 2019. gada KVAI par investīciju politikas koncentrēšanu uz energoefektivitāti, atjaunīgajiem energoresursiem un vides infrastruktūru, 2020. gada KVAI par ieguldījumu koncentrēšanu uz zaļo un digitālo pārkārtošanos, jo īpaši uz vides infrastruktūru, tīru un efektīvu enerģijas ražošanu un izmantošanu, 2022. gada KVAI par fosilo degvielu importa dažādošanu un vispārējās atkarības no fosilajām degvielām samazināšanu un atjaunīgo energoresursu izmantošanas paātrināšanu, 2022., 2023. un 2024. gada KVAI par ANP īstenošanas turpināšanu un 2023. gada KVAI par atkarības no fosilajām degvielām samazināšanu, paātrinot atjaunīgās enerģijas ieviešanu.

(26) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "aizsardzības spējas" plānā nav iekļauta sīkāka informācija par investīcijām vai reformām, kas vērstas uz šo kopīgo prioritāti.

(27) Papildus tam plānā ir iekļauti citi politikas pasākumi, kas ir plašāki par ES kopīgajām prioritātēm, tajā skaitā ar mērķi uzlabot valsts aktīvu pārvaldību, samazinot valstij piederošu uzņēmumu (VPU) skaitu, uzlabojot to pārvaldību, arī saskaņojot valsts standartus ar starptautisko paraugpraksi, kā arī stiprinot cilvēkresursu kapacitāti VPU korporatīvās pārvaldības uzraudzībai. Šie pasākumi ir saistīti ar 2019. gada KVAI, par VPU korporatīvās pārvaldības uzlabošanu un VPU un neaktīvu aktīvu pārdošanas paātrināšanu. Piedevām plānā paredzēta arī pakalpojumu tirgu liberalizācija,

administratīvā un fiskālā sloga samazināšana un atbalsta stiprināšana jaunuzņēmumu izaugsmei. Šie pasākumi attiecas uz 2019. gada KVAI par pārmērīgu produktu un pakalpojumu tirgus regulējumu un apgrūtinošāko parafiskālo maksājumu samazināšanu, kā arī 2020. gada KVAI par parafiskālo maksājumu un regulatīvo ierobežojumu turpmāku samazināšanu preču un pakalpojumu tirgos un privāto investīciju veicināšanu ekonomikas atveseļošanas stimulēšanai. Plānā ir iekļauti arī tādi pasākumi kā aizdevumu un procentu likmju subsīdiju nodrošināšana mikrouzņēmumiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, atbalsts projektiem vidējas kapitalizācijas un lielos uzņēmumos un investīcijas pašu kapitāla un kvazikapitāla instrumentos saistībā ar 2020. gada KVAI par pasākumu saglabāšanu likviditātes nodrošināšanai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un 2024. gada KVAI par ES fondu atbalstīto investīciju paātrināšanu. Ir iekļauti arī pasākumi efektīvākas kapitāla tirgu darbības veicināšanai saskaņā ar pavisam nesen pieņemto 2024. gada KVAI par piekļuves palielināšanu dažādiem finansējuma avotiem un kapitāla tirgu veicināšanu. Plānā ir iekļauti arī ANP pasākumi attiecībā uz jūras ostu modernizāciju, pilnīgi autonomu transportlīdzekļu un elektrotransportlīdzekļu un infrastruktūras pielāgošanu pasažieru ar invaliditāti vajadzībām, turpinot īstenot 2020. gada KVAI par piekļuves palielināšanu digitālajai infrastruktūrai un pakalpojumiem. Turklāt plānā ir iekļauti ANP pasākumi attiecībā uz tādu ēku energorenovāciju, kurām ir kultūras pieminekļa statuss, seismisko datu integrēšanu telpisko plānojumu ekspertu bāzēs un vadlīniju pieņemšanu par enerģijas patēriņa monitoringa modeļa piemērošanu daudzdzīvokļu ēkās, cita starpā pievēršoties 2020. gada KVAI par digitālās infrastruktūras un pakalpojumu piekļūstamības palielināšanu.

Piedevām plāna mērķis ir stiprināt veselības aprūpes sistēmas noturību, paplašinot piekļuvi pakalpojumiem, izmantojot inovatīvus modeļus, investīcijas progresīvās iekārtās un infrastruktūrā, kā arī veselības aprūpes procesa digitalizācijā, vienlaikus uzlabojot aprūpes kvalitāti, izmantojot saskaņotas klīniskās pamatnostādnes un speciālistu apmācību. Šo centienu mērķis ir risināt galvenās problēmas veselības aprūpes sistēmā, piemēram, onkoloģiskās slimības un rindas, vienlaikus uzlabojot atkritumu un resursu apsaimniekošanu veselības aprūpes iestādēs, tādējādi atbalstot 2020. gada KVAI par veselības sistēmas noturības uzlabošanu un līdzsvarota veselības aprūpes sadalījuma un e-veselības veicināšanu, kā arī 2021. gada KVAI par fiskālajām reformām ilgtspējīgai veselības aprūpei. Ar apmācību saistītie aspekti ir saistīti arī ar 2020. gada KVAI par prasmju apguves veicināšanu. Papildus ANP Horvātija īsteno citus pasākumus, piemēram, e-veselības risinājumu izstrādi, paliatīvās aprūpes nodrošināšanu un veselības aprūpes tehnoloģiju novērtēšanu, kā arī veicina veselīgu dzīvesveidu un slimību profilaksi.

(28) Plānā ir sniegta informācija par to, kā tas saskan ar kohēzijas politikas fondiem un Horvātijas ANP un attiecīgā gadījumā papildina tos. Saskaņā ar kohēzijas politiku paredzētās investīcijas, kas vērstas uz pētniecības un inovācijas spēju stiprināšanu, papildina ANP paredzētās investīcijas un reformas, kuru mērķis ir uzlabot publiskā pētniecības sektora sniegumu, kā arī uzņēmumu inovācijas rezultātus. Investīcijas izglītības iestādēs, aptverot visus izglītības līmeņus, papildina ANP investīcijas un palīdz paplašināt piekļuvi pirmsskolas izglītībai un aprūpei un augstākajai izglītībai, kā arī uzlabot pamatizglītības kvalitāti.

(29) Plānā ir sniegts pārskats par Horvātijas publisko investīciju vajadzībām saistībā ar ES kopīgajām prioritātēm, izņemot ceturto prioritāti, kas attiecas uz aizsardzības spēju palielināšanu. Plāna mērķis ir palīdzēt nodrošināt Horvātijas publisko investīciju vajadzības, kas saistītas ar ES kopīgajām prioritātēm. Attiecībā uz pirmo kopīgo prioritāti, kas saistīta ar taisnīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos, ieskaitot atbilstību Eiropas Klimata aktam, plānā ir aprakstītas investīciju vajadzības 78 pasākumiem. Šie pasākumi cita starpā ir saistīti ar zaļajām investīcijām un investīcijām ūdeņraža jomā, energoefektivitāti un tīras enerģijas veicināšanu, investīcijām ilgtspējīgā pilsētu un dzelzceļa transportā, publiskās pārvaldes un tiesu sistēmas digitalizēšanu, kā arī pētniecības un izstrādes atbalstīšanu un veicināšanu. Attiecībā uz kopīgo prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība, ieskaitot Eiropas sociālo tiesību pīlāru" plānā ir aprakstītas investīciju vajadzības 30 pasākumiem. Tās cita starpā attiecas uz pasākumiem, kas uzlabo piekļuvi cenas ziņā pieejamiem mājokļiem, pieaugušo izglītības programmām, pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides vaučeriem, aktīvu darba tirgus politiku, pirmsskolas izglītības un aprūpes iestāžu būvniecību un modernizāciju, pamatskolām un vidusskolām, arī, lai pabeigtu pāreju uz vienu maiņu pamatskolās, un demogrāfiskās revitalizācijas pasākumiem, lai atbalstītu ģimenes ar bērniem un novērstu iedzīvotāju skaita samazināšanos. Attiecībā uz prioritāti, kas saistīta ar enerģētisko drošību, plānā ir aprakstītas investīciju vajadzības 15 pasākumiem, kas cita starpā saistīti ar energoefektivitātes uzlabošanu, veicot ēku renovāciju, tīras enerģijas veicināšanu, attīstot ūdeņraža ražošanas jaudu un uzlādes stacijas, un elektroenerģijas pārvades tīkla modernizāciju.

Komisijas novērtējuma secinājums

(30) Kopumā Komisija uzskata, ka Horvātijas plāns atbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām.

PADOMES VISPĀRĒJAIS SECINĀJUMS

(31) Padome atzinīgi vērtē Horvātijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu un uzskata, ka tā pilnīga īstenošana palīdzētu nodrošināt stabilas publiskās finanses un atbalstīt valsts parāda ilgtspēju, kā arī ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi.

(32) Padome pieņem zināšanai Komisijas veikto plāna novērtējumu. Tomēr Padome aicina Komisiju iesniegt savu novērtējumu par turpmākajiem plāniem atsevišķā dokumentā, kas nav Komisijas ieteikumi Padomes ieteikumiem.

(33) Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu par neto izdevumu virzību un galvenajiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem plānā, tostarp saistībā ar Komisijas iepriekšējiem norādījumiem, kā arī plāna neto izdevumu virzības ietekmi uz valsts budžeta deficītu un parādu. Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu, ka makroekonomiskie un fiskālie pieņēmumi – lai gan dažos gadījumos tie atšķiras no Komisijas pieņēmumiem, tostarp, lai ņemtu vērā atjauninātus makroekonomiskos un fiskālos datus, – kopumā ir pienācīgi pamatoti un ir balstīti uz pārliecinošiem ekonomiskiem argumentiem. Padome pieņem zināšanai plāna plašo fiskālo stratēģiju un riskus attiecībā uz perspektīvu, kas varētu ietekmēt makroekonomikas scenārija un pamatā esošo pieņēmumu īstenošanu un plāna neto izdevumu virzības sasniegšanu. Konkrētāk, Padome atzinīgi vērtē arī to, ka pirms plāna iesniegšanas valsts līmenī tika iesaistītas attiecīgās ieinteresētās personas. Padome arī atzīmē, ka ģeopolitiskie riski var radīt spiedienu uz aizsardzības izdevumiem.

(34) Padome sagaida, ka Horvātija būs gatava vajadzības gadījumā pielāgot savu fiskālo stratēģiju, lai nodrošinātu neto izdevumu virzības sasniegšanu. Padome apņemas cieši uzraudzīt ekonomikas un fiskālās norises, tostarp tās, kas ir plāna scenārija pamatā.

(35) Padome uzskata, ka ir pamatoti turpināt diskusijas, lai panāktu kopīgu izpratni par kumulatīvo neto izdevumu pieauguma tempu ietekmi uz gada uzraudzību, gatavojoties nākamajai fiskālās uzraudzības kārtai.

(36) Padome pieņem zināšanai Komisijas aprakstu par reformām un investīciju vajadzībām un nodomiem, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt šādu reformu un investīciju īstenošanu. Padome, pamatojoties uz Komisijas iesniegtajiem ziņojumiem, izvērtēs šādas reformas un investīcijas un uzraudzīs to īstenošanu Eiropas pusgada ietvaros.

(37) Padome gaida Horvātijas gada progresa ziņojumus, kuros jo īpaši tiks sniegta informācija par Padomes noteiktā neto izdevumu virzības sasniegšanas gaitu, kā arī par plašāku reformu un investīciju īstenošanu Eiropas pusgada kontekstā.

(38) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 17. pantu Padomei būtu jāiesaka Horvātijai plānā noteiktā neto izdevumu virzība,

AR ŠO IESAKA Horvātijai rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka neto izdevumu pieaugums nepārsniedz šā ieteikuma I pielikumā noteiktos maksimumus.

Briselē, 2025. gada 21. janvārī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

A. DOMAŃSKI

I PIELIKUMS

Neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi
(gada un kumulatīvie pieauguma tempi nominālā izteiksmē)

Horvātija

Gadi		2025	2026	2027	2028
Pieauguma tempi (%)	Gadā	6,4	4,9	4,1	3,7
	Kumulatīvi (*)	26,2	32,3	37,8	42,9

(*) Kumulatīvos pieauguma tempus aprēķina, par bāzes gadu pieņemot 2023. gadu. Kumulatīvos pieauguma tempus izmanto, veicot kontroles konta *ex post*atbilstības ikgadējo uzraudzību.